SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2724

av Rebecka Le Moine och Nila Vikhe Patil (båda MP)

Utfasning av torvbrytning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda öppnandet av nya torvtäkter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fasa ut den pågående torvbrytningen och återställa torvtäkterna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Torv bryts i Sverige för främst två syften – för produktion av el och fjärrvärme genom förbränning (energitorv) och som odlingsjord och jordförbättrare (odlingstorv). Som bränsle ger torv upphov till högre utsläpp av koldioxid än både kol och olja, och då det tar väldigt lång tid för torv att återbildas räknas det som ett fossilt bränsle av både EU och Naturvårdsverket. Torv är dessutom lika klimatfarligt om det används för odling i stället för som bränsle. När torven tas ut ur den syrefattiga miljö i vilken den bildats påbörjas en nedbrytningsprocess som leder till att koldioxiden frigörs.

Trots detta fortsätter nya torvtäkter att öppnas. Mellan 2012 och 2022 gavs tillstånd till 89 nya torvtäkter, varav tio beviljades under 2020-talet. Utdikade våtmarker ger även upphov till stora klimatutsläpp – i dag friger Sveriges utdikade våtmarker mer koldioxid än landets personbilstrafik. Våtmarker är en viktig livsmiljö för många olika arter, och genom att våtmarker förvandlas till torvtäkter förstörs dessa livsmiljöer. Att

återställa våtmarkerna är därför viktigt för både klimatet och den biologiska mångfalden.

Flera andra länder – exempelvis Finland, Irland och Storbritannien – har börjat fasa ut och förbjuda torvproduktion och torvanvändning, och det är dags att Sverige gör detsamma. Även om den svenska torvindustrin har en blygsam ekonomisk roll på nationell nivå kan den vara viktig lokalt. Det är därför viktigt att utfasningen görs på ett sätt som minimerar den skadliga påverkan på den lokala ekonomin och som i stället kan leda till nya arbetsmöjligheter. Finland är ett föredöme här. De har tilldelats 5 miljarder kronor ur EU:s fond för en rättvis omställning, som ska användas till deras ambition att halvera torvproduktionen.

Det är hög tid att Sverige förbjuder öppnandet av nya torvtäkter, påbörjar avvecklingen av den torvbrytning som redan pågår och återställer torvtäkterna – för både klimatets och den biologiska mångfaldens skull.

Rebecka Le Moine (MP) *Nila Vikhe Patil (MP)*